

Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih mestih mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Ali bijemo boj za osebe ali za stvar?

V tržaški „Edinosti“ smo bili vajeni čitati članke, ki so stali nad kranskimi strankami in limali med klerikalci in liberalci sloga. Včeraj se je oglašil nov slogaš, ki se postavlja na vzvišeno stališče, da skuša peti slogaške levite „mlajšim“ in „starejšim“ v narodno-napredni stranki. Čudno res čudno je, da se navadno takih glasov poslužujejo ljudje, ki pred bojem zabavljajo čez vse, hujkajo sedaj na to, sedaj na ono stran, naznanjajo vesoljnemu svetu, da so razmere take, da bi bilo boljše, da bi jih sploh ne bilo itd.

Sredi boja, ko so se naveličali gledati, pa postanejo naenkrat trezni, pametni in objektivni opazovalci. To so navadno tisti elementi, ki so najslabši strankarji in ki v boju med „mlajšimi“ in „starejšimi“ iščejo prilike, da uskočijo med klerikalce.

Vzlic temu pa mi tudi takih „mal-kontentov“ ne podcenjujemo in hočemo dopisniku „Edinosti“ dokazati, da nam dela s svojim člankom krivico, ko nam očita posledice anarhije v stranki.

Kdor je v zadnjih letih zasledoval politično življenje na Kranjskem je uvidel, da klerikalci na celi črti napredujejo, podirajo in uničujejo napredni element. Nasprotno pa smo vsi čutili, da od naše strani ni bilo nobenega resnega odpora več, pač pa umikanje, obupavanje in vsestransko nazadovanje. Ni ga bilo med nami, ki bi ne dejal, da če bo šlo tako naprej, klerikalci popolnoma zavladajo in nam vzamejo še Ljubljano. Vse pa je bilo tudi edino v tem, da razmere vzlic temu niso obupne, da še ni vse izgubljeno; kajti jedro stranke, strankini pristaši in strankine organizacije so krepke, jake in le slabemu vodstvu je pripisovati stalno propadanje.

Tega prepričanja je tudi člankar „Edinosti“ še danes. Saj on trdi: „Treba je reorganizacije v vodstvu in njenih sredstvih“.

Umevno je, da se je boj za reformo narodno-napredne stranke moral nujno obrniti proti vodstvu stranke, ali boljše rečeno proti posameznim članom vodstva, ker je bilo v njem vendarle nekaj dobrih, tudi izbornih moči. Boj proti vodstvu se v narodno-napredni stranki vleče kakor rdeča nit. Uspehov ta boj ni rodil veliko, kajti vodstvo je vedno ostalo staro in vodstvo se je vedno pristašem več ali manj proti volji usililo.

Boj „mladinov“ proti vodstvu je zadnje dejanje tragedije v narodno-napredni stranki. Ko so prišli narodno-radikalni absolventi v domovino so našli obupne razmere. Vzlic vsem odsvetovanjem so se vendarle odločili vstopiti v narodno-napredno stranko in dobiti po možnosti v vodstvu upliv, da se razmere radikalno iz-

premene in da postane na korist napredne ideje narodno-napredna stranka zopet mlada, krepka, opozicijska in zmagovalna.

Tudi „mladini“ so bridko čutili to, kar člankar v „Edinosti“ posebno povdarja: strahovlado posameznih žurnalistov, ki so si domišljali, da smejo vse brez odpora. Mladini pa so tudi sicer videli, da hočejo posamezni voditelji v stranki vse brez odpora. Ni pa ostalo le pri hotenju, marveč to hotenje je bila bridka resnica, trd udarec v program in načela narodno-napredne stranke, jasno nasprotstvo proti svobodi, proti ljudskosti in napredku sploh.

Člankar v „Edinosti“ je že pozabil, kako gnjusen boj je bila klika okoli „Naroda“ proti dr. Ravniharju. Očitati so mu nemškutarstvo, klerikalizem, a dr. Ravnihar je še danes čist kakor kristal, dasi je že padel kot žrtev opozicije proti absolutizmu vodstva. Člankar je pozabil, da se je stranka po svojem najmerodajnejšem reprezentantu postavila proti splošni in enaki volilni pravici, da se je še bolj jasno postavila proti ljudstvu ko je njen voditelj proklamiral, da je stranka buržoazjska? Ali je člankar pozabil, da je stranka odbila od sebe učiteljsvo? Zastopnik stranke se ni bal zastopati načela, da se učiteljsvo ne sme pečati s politiko in to v deželni šolskem svetu. Strankino glasilo „Slov. Narod“ se ni oziral na koristi stranke in naroda, ko je prezirljivo metal v uredniški koš članke v prilogi socijalnega boja slovenskega učitelja. Ali ni člankarju znano, da je „Narod“ hotel ignorirati „Zvonček“, „Učiteljskega Tovariša“, „Bodočnost“ itd. Ali mar ne ve, da je ravno v zadnjem času „Narod“ celo nasakoval na najbolj podel in neliberalen način „Učiteljsko tiskarno“. Ali mar člankar ne ve, da „Narodu“ ni ničesar svetega? Še celo za slovensko gledališče je prinašal podle kritike samo zato, ker so bile gospodom gotove osebe na poti. O korupciji „Slov. Naroda“ glede kritike igralk bi se dalo napisati cele knjige!

Pa pogledjmo „Slov. Narod“ zadnjega časa. Kakor lovec, ki ima oddati lov drugemu, strelja brezumno na vse, kar mu slučajno pride na muho.

Denunciacija „Slov. Naroda“ je dala klerikalcem in deželni vladi povod za spenziranje prof. Juga. Župana Hribarja so žrtvovali lastni ljudje. On sam je prav zadnje dni jasno in natančno obrazložil kako se je z njim delalo. Za njegovim hrbtom, ne da bi se njega vprašalo, so šli njegovi ljudje se pogajati z vlado in so ga — kakor pravi sam — žrtvovali. In mar ni to jasen odsev naziranja voditelja če predlaga dr. Triller za svojega pristaša pri sodišču zapor?

Dr. Oražna je „Narod“ denunciral, zlival nanj gnojnico in ga napadal kot niti klerikalci niso zmožni.

Častitemu slogašu v „Edinosti“ samo svetujemo, da čita „Jutro“ in „Narod“. Lahko se mu bo prepričati, da je „Jutro“ v defenzivi in da mora le braniti ljudi, ki bi jih sicer „Narod“ oblatil po krivici in jih ubil kakor je že vse, ki so si upali imeti drugo mnenje kot on. Zakaj pa ni danes nobenega naraščaja v stranki? Zakaj pa ni danes nikogar med starimi in mladimi?

Še pred tednom je „Narod“ metal mladine iz stranke. Tucati ljudi, oštarijsko omizje, koritarje, ki imajo le instinkt za dobre službe, sumljive elemente jih je imenoval in podil iz stranke kakor garjeve pse. Vprašamo člankarja v „Edinosti“, ali nimajo mladini opraviti v boju z ljudmi, ki jim prete z nožem? In naj se razbojniku, ki ti zasadi v prsa ali za vrat nož, odgovarja z božanjem? V samoobrambi je bila in je mladina.

Idealna je prišla v domovino, tudi voditelje narodno-napredne stranke je smatrala za polbogove. Tekom kratke dobe pa je tudi ona spoznala trpko resnico kot že nešteti opozicionalci preje, med kake absolutiste, teroriste, reakcionarce in nazadnjake je zašla. Tudi mi pravimo: **Konec mora biti strahovlade posameznih voditeljev in žurnalistov ki mislijo, da smejo vse brez odpora!** Člankar v „Edinosti“ pa ne sme pozabiti, da sedi v uredništvu „Slov. Naroda“ Malovrh in da je predsednik časnikarskega odseka „Narodne tiskarne“ dr. Triller, dr. Tavčar pa predsednik tiskarne. Ker sta dr. Triller in dr. Tavčar tudi še v vodstvu stranke, potem vprašamo koga bi člankar prijemal, če ne tistih, ki drže sistem, če ne kolovodij vsega propadanja in nazadovanja v stranki?

Radovedni smo, kako bi trezni člankar v „Edinosti“ reorganiziral vodstvo in sredstva stranke in istočasno omogočil složno, trezno in premišljeno delo.

Ali smo krivi, da piše Malovrh kar hoče? Ali smo mi krivi, da dela dr. Triller kar hoče? Ali smo mi krivi, če dr. Tavčar ne stori temu početju konec, marveč še drži z Trillerjem in Malovrhom. Ko bi dr. Tavčar hotel, bi bilo lahko takoj vse drugače. Zato pa naj člankar „Edinosti“ naslovi drugič ves članek nanj in ne tudi na nas.

Iz slovenskih krajev.

Iz Novega mesta. Poštne razmere. Bivši poštni predstojnik Vidic je provzročil, da se je ustanovila poštna podružnica v Kandiji. Že več let je iskal primernih pošt-nih prostorov v bližini Kandije in ko jih ni našel, je izposloval ustanovitev podruž-nice v Kandiji, ki pa kaj slabo uspeva. Poštno upravo bo veljal ta korak zelo drago in za to je tudi moral oditi g. Vidic v pokoj, četudi sam na to še ni mislil. Ali

njegove spletke zahtevajo tudi sedaj še, ko se je umaknil, svoje žrtve. Poštni upravi ni mogel preskrbeti prevažanja pošte tako po ceni, kot je sam sestavil proračun. Pritiskal je na g. Košaka, ki je imel prevažanje pošte s kolodvora v Novo mesto, da bi moral preskrbovati tudi poštno vožnjo med glavno pošto in podružnico v Kandiji — za dnevno plačo dveh kron, za štirikratno pot. Ker pa ta ni hotel tlačati poštne uprave, je morala ta plačati orožje, kot je Vidic preručnil. Da se maščuje radi tega nad Košakom, je izposloval, da se mu je odpovedala poštna vožnja s kolodvora v Novo mesto. G. Košak ima sedaj občutno škodo na napravah, ki so bile s prevažanjem v zvezi in ki jih je moral izvršiti na zahtevo poštne uprave in ki jih sedaj ne potrebuje več. In za vse to se ima zahvaliti maščevalnosti bivšega poštnega upravitelja v Novem mestu. Govori se, da je dobil tedaj prevažanje pošte za enako ceno nek drugi podjetnik, ki ima dokaj temno preteklost. G. Košak si pa že na drugi način pošteno pridobi, kar izgubi s tem, da se mu je odvzelo poštno prevažanje s kolodvora v Novo mesto.

Iz Mirnepeči. V nedeljo dne 9. t. m. se je vršil tukaj volilni shod narodne napredne stranke, katerega je sklical g. Engelbert Gangl. Shoda se je udeležilo nad 400 volilcev. Ljudstvo je živahno pritrjevalo izvajanjem g. Gangla. Trije farški petelinčki so se nekaj repenčili, pa to ni motilo splošnega razpoloženja. Debeli kaplan Sever je sicer med shodom zaklical „Živio Jarc!“ toda nikdo ni sledil njegovemu izgledu. Navdušenje za g. Gangla je veliko. Tudi naš kmet se je vzdramil iz dolgoletnega spanja in se otesel duhovskega upliva. Sprevidel je, da duhovnik dela le za svoj žep, nikdar pa ne za blagor župljanov. Žeteti je, da bi narodna napredna stranka v bodoče pri nas večkrat priredila kak shod, da bi se ljudstvo bolj navdušilo za napredne ideje.

Splošni pregled.

Avstrijska delegacija.

Otvoritvena seja avstrijske delegacije bo v sredo 12. oktobra. Poljski klub ima v torek sejo, ki bo obravnavala nekatere stvari, ki se tičejo delegacije.

Shod nemške nacionalne zveze.

Na današnjem shodu nemške nacionalne zveze (Nationalverband) se pričakuje, da bo prišlo do hudih konfliktov med nemškimi radikali in naprednjaki. Na dnevnem redu bodo tudi očitavanja posl. Doberniga, ki je v zadnjem času nastopil proti češkim nemškim poslancem.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Recimo „usoda“, ker nimamo drugega razloga. Kajti zares, če bi bil kdo povedal Ragastensu, da se bliža Montefortu, dasi nima namena, bi ga bil spravil v nemajhno začudenje. Vitez se je hotel oddaljiti ne pa bližati; tak je bil njegov resni namen. Toda človek bi dejal, da ga je kak skrivnosten magnet vodil proti stari trdnjavi, ne da bi se zavedal . . .

Bodisi kakorkoli, peti večer svojega popotovanja je Ragastens nenadoma zapazil, da mu je do Monteforta samo še dva dni potovanja.

To odkritje, ki je imelo za njegovo usodo odločilen pomen, je našlo viteza v edini, siromašni krčmi neke bedne vasi, kamor je bil dospel pred dvema urama. Sedel je ob steklenici belega vina, hladeči se v vedru s studeno vodo, pravkar dvignjeno iz vodnjaka.

Ta ljubezenski prizor Ragastensa s steklenico belega vina pa se je vršil pod gosto hladnico, polno listja in cvetja, ki je stala na vrtu ter se skoraj naslanjala k hiši, tako da je ostal med njo in med steno krčme samo ozek prehod.

In zdaj naj si bralec predstavlja v omenjenem zidu odprtino pritličnega okna. To okno se je odpiralo iz majhne sobe, ki jo je hladnica skrbno varovala solčne pripeke in radovednih pogledov. V sobici je bilo več ljudi, ki so se razgovarjali medseboj. Jasno je, da ti ljudje niso mogli izpregovoriti besede, ki je ne bi obenem slišal Ragastens. In on je poslušal.

Nekaj besed, izgovorjenih malo glasneje, ga je zape-ljalo, da je prisluhnil. Od tega hipa ni preslišal niti besedice. Kajti reči, o katerih so govorili v sobi, so bile za Ragastensa silno zanimive. Počasi je vstal in stopil tesno k zeleni listni steni, ki ga je zakrivala; oči so se mu svetile, ko je nastavljal uho.

V trenutku, ko se je razgovor, ki je bil našel v Ragastensu neavbljenega poslušalca, dozdevno bližal koncu, se je Ragastens oprezno sklonil ter pomignil človeku, ki je na dvorišču snažil dvojce konjskih uzd. Ta mož je pritekel.

„Spadacappa“, mu je šepnil Ragastens v uho, „to sobo vidiš, kajne? Vrata se odpirajo na hodnik, ki deli krčmo na dvojce. Postavi se pred vrata in ne gani se z mesta . . .“

„Dobro . . . slušam . . .“

„Počakaj! . . . Bodalo imej v roki. Če bi kdo odprl vrata in hotel uiti . . .“

„Potem se mora zadeti v tole rezilo?“

„Tako je . . . Hodi, dragi moj . . . Prekrasno me razumeš!“

Ragastens je še nekoliko počakal. Nato, ko je mogel sklepati, da je Spadacappa že na svojem mestu, je zapustil hladnico, stopil v ozki prehod med njo in med oknom ter prožno skočil v sobo s porogljivimi besedami:

„Pozdravljeni, gospoda! . . . Ne morem vam popisati, kako veselo me iznenaja to srečanje! . . .“

XXXIX.

Poroka Primavere.

Primorani smo zapustiti Ragastensa v pravkar naznačenem položaju — položaju, ki je bil nevarnejši in strašnejši, nego si more človek misliti.

Kar se je godilo v Montefortu, dočim je Ragastens otimal Rosito in se potikal po gorovju, je bilo tako važno za nadaljevanje naše povesti, da se ne da zamlčati.

Lepega poletnega večera stopimo v Monteforte. Ulice mesta so bile polne neobičajnega nemira. Preprosto ljudstvo in množica vojakov se je zbirala na velikem trgu, v ozadju katerega se je dvigala elegantna florentinska zgradba palače grofov Alma.

Pročelje palače se je svetilo v nešteti lučih. In v veliki slavnostni dvorani se je zbralo vse polno imenitnikov v bojnih obleki. Med njimi so bili tudi vsi tisti, ki se jih spominjamo iz rimskih katakomb.

V ozadju dvorane se je dvigal grofovski prestol, doslej še nezaseden. Z nestrpnostjo je vse pričakovalo prihoda grofa Alma in njegove hčere Beatrice.

Nekaj korakov od prestola je stala skupina petih ali šestih mladih ljudi okrog lepega starca z belo brado; bil je knez Manfredi, ki se je vzlic svojim dvaindesetdeset letom izmed prvih odzval pozivu grofa Alma . . . In zdaj se je imela vojska iznova pričeti . . .

Najsi je hotel ali ne, je bil grof Alma postal duša obširne zarote, ki so se ji pridružili vsi kar jih je bilo razlastnjenih vsled Cezarjeve grabežljivosti. V tem zborovanju je bilo na vrsti nekaj zaključnih ukrepov, ki jih je še trebalo storiti.

Popoldne je bil prišel ogleduh, ki je prinesel novico, da je Cezar zapustil Rim na čelu več nego petnajstih ti-sočev mož pehote in konjenice. Poleg tega pa je imel s seboj tudi deset poljskih topov in osem topniških bombard, ki so mogle metati debele kamenite krogle nad dvesto korakov daleč.

(Dalje.)

Poslanec dr. Pergelt umrl.

Dne 8. oktobra ponoči je umrl na Dunaju poslanec nemške napredne stranke Dr. A. Pergelt. Rojen je bil l. 1853. na Češkem, l. 1886. je postal doktor prava in se je kmalu posvetil političnemu življenju. Leta 1892. je prišel kot nemški poslanec v češki deželni zbor, kjer je kmalu postal vodja Nemcev in je ostal na svojem mestu do zadnje dobe, ko je vodil Nemce pri pogajanjih za češki deželni zbor. Znan je njegov nastop proti dr. Kramarju leta 1900. Tudi v državnem zboru je igral poslanec Pergelt veliko vlogo. Češki Nemci so izgubili v njem odločnega bojovnika. Pri zadnjih volitvah v državni zbor leta 1907 je zmagal dr. Pergelt proti socialnemu demokratu Pernerstorferju.

Belgijski socialni demokrati proti cesarju Viljemu.

Belgijska socialna demokracija je sklenila prirediti velike demonstracije proti nemškemu cesarju Viljemu o priliki njegovega obiska v Bruslju. Kakor poroča "Vos. Zeitung", je vodstvo sklenilo samo veliko protestno zborovanje na predvečer cesarjevega prihoda v Bruselj, da s tem izrazijo svoje simpatije neinaškim kolegom nasproti absolutizmu in avtokratizmu odbogaposlanega nemškega cesarja. Med ljudstvo se bodo razdaljali letaki. Radikalna se struja s tem ni zadovoljila in je pričakovati demonstracije. Enako kakor belgijski soc. demokrati, hočejo tudi nemški sociji ob priliki carjevega obiska v Potsdamu napraviti zborovanje proti "odbogaposlanju" cesarjev in carjev.

Obsedno stanje v Solunu.

Turčija nastopa proti Grkom. Dne 1. oktobra je bilo sklenjeno obsedno stanje nad Solunom, da se začne hišne preiskave in da se izžene iz mesta nevarni elementi, med temi so v prvi vrsti grški podaniki poleg teh pa tudi domači Grki in Bolgari. Policija, vojaštvo in žandarmerija imajo nalogo, da skupno postopajo, dokler se ne izženejo iz razorožene nevarni elementi. Zato se je začela ista akcija tudi po drugih krajih v Jenici in Voden. Tudi v Karadžovem je obsedno stanje.

Finsko.

Ker finski deželni zbor ni hotel obravnavati predloge ruske dume o ravnopravnosti Rusov na Finskem in o odkupnini vojaške dolžnosti, je car po novem finskem zakonu z dne 30. julija 1910. odločil, da se predloga obravnava v ruski dumi.

Smrt konjem.

Sinoči je sedelo nekoliko solidnih ljubljanskih meščanov in lojalnih avstrijskih državljani pri "fajmoštru" in pilo prav varčno iz svojih četrtov cviček. Tarnali so ubogi meščani, da so prišli tako slabi časi, da je v Ljubljani taka draginja, da bodo morali zapustiti vsi belo Ljubljano in se preseliti na Dunaj, ako nočejo umreti gladu.

In res, reveži so bili že popolnoma sestradani: sama kost in koža jih je bila. "Grozno," reče eden. "Ko grem v mesnico, se mi zdi, da grem v lekarno, tako je vse drago."

"Ti si še srečen, da sploh zahajaš v mesnico", povzame drugi. "Jaz sem že zdavnaj pozabil kak občutek ima človek, kadar meso je."

In tako so tarnali solidni ljubljanski meščani in lojalni avstrijski državljani dalje. Pri sosednji mizi je pa sedel kranjski deželni podpredsednik Fink, jedel pečenko in jo pridno zalival z rujno kapljico. Poslušal je čisto mirno tarnanje ljubljanskih meščanov in še-le ko je eden rekel, da bi bilo dobro, ko bi vlada dovolila jesti avstrijskim

državljanom meso srbske živine, vstane mali mož od mize in reče svečano:

"To se pa ne bo zgodilo, ker v Srbiji je tudi živina revolucionarna in ako bi jedli njeno meso, bi se vsi navzeli revolucionarnega duha in potem bi se po Ljubljani neprestano klicalo: živila Srbija."

Eden meščanov mu pa odgovori:

"Prijatelj, jaz vas sicer ne poznam, ali iz govorjenja sklepam, da ste vladni dektiv. Pa nič za to, povem vam čisto odkritosrčno, da pride v Ljubljani prej ali slej do revolucije, ker lakote kratkomalo ne maramo trpeti."

Solidni ljubljanski meščani in lojalni avstrijski državljani se spogledajo in samega strahu, da bi tudi oni čutili posledice predrznih besed člana njihove družbe, ne more nobeden besedice spregovoriti, Fink pa ostro pogleda revolucionarnega meščana in mu reče:

"Ne boste, ne, umrli lakote, ker vladni komisar vitez Laschan skrbi za vas. Sedaj ustanovi mestno mesnico, v kateri se bo prodajalo zelo po ceni konjsko meso in on sam bo svojeručno ubijal stara kljuseta, ki ne bodo za nobeno drugo rabo več. Saj ni treba, da bi jedli ravno goveje, telečje in svinjsko meso; dobro bo tudi konjsko."

Revolucionarjec je hotel nekaj reči, ali lojalni državljani so začeli vpiti, kot bi bili ob pamet: Smrt konjem! tako da se niti ena revolucionarjeva beseda ni razumela...

Klici so se slišali tudi ven na ulico in ko so ljudje zvedeli, kaj ti klici pomenijo, so tudi začeli klicati "smrt konjem" in kmalu so se slišali ti klici po celi Ljubljani, tako da so trepetali stari konji po hlevih in se začeli pripravljati na smrt pod Laschanovo sekiro...

Uboge živali!

Bav-bav.

Dnevne vesti.

Molčijo. "Slov. Narod" ni odgovoril na vprašanja našega glavnega urednika, na kak pošten ali nepošten način prihaja urednišvo "Slov. Naroda" do korespondence, ki je skrbno zaklenjena v njegovi pisalni mizi. Ta molk je značilen, ker iz njega se vidi, da gospodje iz "Narodne tiskarne" ne izbirajo ravno preveč načinov, po katerih dobivajo v svoje roke tujo korespondenco.

Gospodu Pircu. Bivši sotrudnik "Jutra", g. Fran Pirc govori in piše še vedno o "neizplačanih honorarjih" pri "Jutru". Ne bomo se prerekali z gostobesednim gospodom in mu povemo samo to, da je mogel zahtevati pravorek sodišča, kakor je to želel naš glavni urednik, ali g. Pirc se je brez pravoreka sodišča zadovoljil z vsoto, ki jo je določil naš glavni urednik. Da je zadeva prišla pred sodišče, je zakrivil g. Pirc ravno s pismom, ki ga omenja v "Slov. Narodu". Glede "tajnega dopisnika" povemo g. Pircu, da pri nobenem listu ne bi glavni urednik trpel, da bi imeli njemu podrejeni sotrudniki "tajne dopisnike", za katere on ne bi vedel. G. Pirc je mislil, da sme delati na svojo pest vse in da o ničemer ne obvešča glavnega urednika, pred katerim je celo skrival za list prav važne reči, Mi ne bi pisali o vsem tem, ali gosp. Pirc nas izziva in mi ne moremo molčati.

Lep žarek pravice. Danes smo na krivice od raznih oblasti že tako navajeni, da se nam že vsak mali žarek pravice zdi kot novo upanje za lepšo bodočnost. Poročali smo v sobotnem "Jutru" kako so slovenski klerikalci združeni z laškimi liberalci napravili z naprednim poslancem Gabrščkom in kako brez vsakega vzroka so ga nasilno vrgli iz deželnega zbora. Omenili smo, da bi bila dolžnost vlade, da odgovori Gregorčiču in Pajerju s tem, da zaključni in razpusti deželni zbor. Vlada je to tudi res napravila. V soboto je bil namreč deželni zbor goriški že zaključen in kmalu sledi tej odredbi tudi razpust. To je za nas naprednjake vsekako zelo važen korak,

ki ga je napravila vlada. Umevno je, da je zaključitev povzročil tak kavalir kot je njega ekselencija princ Hohenlohe, tržaški namestnik. Če bi se pri nas kaj takega zgodilo, bi baron Schwarz najprej vprašal Susteršiča, kaj naj stori. Umevno pa je, da bi on brez vsakega pomisleka potrdil klerikalno dejanje. Vzlic temu pa ne zgubimo poguma. Baš odločen nastop vlade proti klerikalnemu-laškemu postavolomstvu in nasilju v goriškem deželnem zboru je za naše klerikalce zadnji opomin, da naj nehajo z nepostavnim nasiljem. Za nas je nastop princa Hohenloheja lep žarek pravice, ki nam dobro dene, samo škoda, da je takih žarkov zelo malo.

Mešetarenje za ljubljanskega župana pri baronu Schwarzu. "Hrvatska korespondenca" priobčuje izjavo jugoslovanskega parlamentarca, ki trdi, da se je Hribarja žrtvovalo s tem, da je Ploj vprašal Schwarza, če bi bil potrjen Tavčar za župana. Po tem vprašanju je namreč vlada razvidela, da bi Hribarjeva nepotrditve ne povzročila resnega konflikta. Ploju se očita, da je bil od vlade najet mešetar. Ploj bi vsekako moral preje vprašati Hribarja predno je šel po razgovoru z dr. Tavčarjem in Trillerjem k Schwarzu. Ta izjava je tembolj zanimiva, ker je Ploj pred sodiščem izjavljal, da je delal za Hribarja in mešetaril pri Schwarzu v njegovem interesu. Vedno bolj jasno pa je, da je bil Ploj čisto navaden vladni hlapec, ki ni imel nobenega smisla ne za Ljubljano, ne za Hribarja in je le zasledoval vladne koristi.

Tako se ne sme delati! V soboto sta "Slov. Narod" in "Slov. dom" debelo tiskano oznanjevala, da se vrši v nedeljo shod volilcev v Novem mestu in drugod. Shoda ni bilo in dr. Tavčar, ki je bil za shod naznanjen, ni šel na Dolenjsko. Prihajmo to brez komentarja, da se nam ne bo podtikalo, da smo osebni, dasi je to neverjetno postopanje pred volitvami, ki se vrše že 18. t. m.

Kapital in obresti 40letnega učiteljevanja. Na V. pri Ljubljani je šel letos tamošnji nadučitelj g. M. po 40letnem službovanju v pokoj; obenem pa je tudi tako obolel, da mu niti v bolnici pomagati več ne morejo. Njegov kolega, tudi v ljubljanski okolici, g. P. pa je sedaj oslepel, mesto da bi užival zdrav pokojnino! Štirideset let dela, skrbi in stradanja, potem pa mesto odpočitka živ bič v podobi neozdravljive bolezni! To so kapital in obresti za 40letno učiteljevanje! Seveda, dr. Lampe in dobropoljski nadučitelj Jaklič tega biča ne poznata, ker se valjata v denarju. Kajti, ko bi ta naš nezavedni in nerazsodni slovenski kmet hotel malo misliti, prišel bi tudi z nami vred na to, da delajo klerikalni poslanci "za kmeta" le tam, kjer je — denar. Kjer ne vohajo ti ljudje mastnega zaslužka, se tudi ne brigajo ne za kmeta ne za poslanca! — Boljše je biti danes trgovski hlapec nego pa učitelj na Kranjskem!

Ljubljanski katehet Čadež poučuje na šentjakobski osemrazrednici. Mož sicer ni Francoz, pa govori navadno, kakor pravijo "skoz nos", ali to, kar on rad govori, je večinoma tako dolgočasno in neslano, da se mu še otroci smejejo! V Ljubljani obstoja neko "Društvo slov. katehetov", ki si preganja čas s tem, da si izmišlja vsakovrstne dresure za otroke, da bi jih pripravilo že v nežni mladosti za klerikalce. Ti mladi omejeni kaplani mislijo, da če nori rimski papež, da morajo noreti tudi oni, ampak tega bezlajna bodo starši kmalu sili. Tratenje časa in trpinčenje otrok je že itak tisti pretirani pouk o krščanskem nauku — kar je prav, naj se uči! — ampak tista inkvizicija z drdranjem in molitvami vsak trenotek, se naj pa kar neha, ker to ni ne pouk ne — metoda!

Izlet župe Sokol I. se je vršil v nedeljo popoldne v Tacen. Ob pol 2. uri popoldne je odkorakal Sokol I., ter Sokol iz

Most v Šent Vid, kjer se je izletnikom pridružil tamošnji Sokol. Po kratkem pozdravu, v katerem se je poudarjal pomen sokolske misli za kmetstvo ljudstvo, je odšel Sokol v Tacen. Na vrtu g. Sajovica je bil enouren odmor, ob kateri priliki se je v vznešenih besedah slavila sokolska ideja ter pozdravil snujoči se odsek tacenskega Sokola. Nato je odkorakal "Sokol" čez Gameljne in Jezico v Ljubljano. Sokole je na celi poti ljudstvo navdušeno pozdravljalo, Sokoli pa so jim odgovarjali z navdušenimi nazdravljicami in s krasno ubranimi odmevi sokolskih rogov.

Nova knjiga. Mirko Černič, medicinar: "Telesni naš postanek, razvoj in konec", poljudna in znanstvena razprava s slikami. Cena 1.60 K, po pošti 1.80 K. — Naroča se pri pisatelju (Hrušica na Gorenjskem) proti vnaprej podani naročnini, dobiva se pa tudi po vseh knjigarnah. Pisatelj je izdal svoja predavanja, ki jih je imel letos o božiču in tržaškem "Narodnem domu" in o veliki noči v ljubski "Akademiji". Snov pojasnjuje 34 slik. Ker je to dosedaj edina knjiga te vrste na Slovenskem, bo gotovo našla obilo čitateljev.

Študijsko potovanje. Dr. Janko Bezjak, ravnatelj II. državne gimnazije v Ljubljani, je nastopil tritedensko študijsko potovanje. Iz potovanja se vrne koncem t. m.

Orijentski ekspresni vlak skozi Ljubljano in Zagreb. Kakor se poroča iz Zagreba, je postalo vprašanje zgradbe orijentske proge skozi Benetke-Ljubljano-Zagreb-Belgrad zopet aktualno. Po naročilu francoskih kapitalistov je odpoval inženier Monmarche v Zagreb, da se orijentira o vseh gospodarskih in turističnih prednostih imenovane proge. Iz Zagreba odide Monmarche v Ljubljano, Sarajevo in Belgrad. Zagrebška trgovska zbornica skuša z vsemi močmi doseči, da se imenovana proga izpelje.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 25. septembra do 1. oktobra se je porodilo v Ljubljani 23 otrok, med temi 1 mrtvorjenec. Umrlo je 27 oseb, in sicer samo 14 domačinov. V sled različnih bolezni je umrlo 21 oseb, za grizo ena, za jetiko štiri in za kapom ena oseba.

Sleparstvo pri prodaji jajc. Da bo imelo cenjeno občinstvo vsaj nekaj pojma, kako ravna kmečki prodajalci in prodajalke s kupčevalci, hočemo navesti sledeči slučaj: Včeraj je pripeljala na ljubljanski trg neka prodajalka iz Vrhnike približno 400 jajc. Ko jih je tržno nadzorstvo natančno preiskalo, je našlo, da ima 200 jajc premajhno specifično težo, 160 jih je bilo pa popolnoma pokvarjenih. Vzrok tej slepariji je čisto enostaven. Kmečke prodajalke so čakale, da je jajce na ljublj. trgu doseglo ceno 12 vin. in je potem lahko razumljivo, da so se morala jajca med tem časom pokvariti. Imenovana prodajalka se bo morala vsled te naravnost škandalozne sleparije zagovarjati pred sodiščem.

Obrotno nadaljevalna šola v Idriji se letošnje leto izpremenila v toliko, da so za trgovske vajence napravljene posebni razredi s posebnim učnim redom in da bodo od sedaj naprej sprejete v šolo tudi gojenke. V obrtno nadaljevalno šolo se je vpisalo letos 46 vajencev, v pripravljalni tečaj pa 11. Trgovsko nadaljevalno šolo obiskuje 10 učencev in 6 učenk. Z vodstvom šole je poverjen c. kr. realčni profesor Ivo Tejkal.

Umetniška razstava. Radi obširnih in napornih priprav se je morala otvoritev razstave preložiti na 16. t. m. Obilna razstavalna tvarina, ki zahteva popolno preureditev razstavalnih prostorov, nam bo pokazala ne le mnogo zanimivega sploh, ampak bo morda prinesla tudi marsikatera razjasnila glede razvitka slovenske umetnosti. Zato je pričakovati izvanredno živahen obisk.

Ponižno vprašanje. Piše se nam: Gospodarsko napredno društvo za šentja-

velikega dela: "Enciklopedija vzgoje". Bil je delaven na vseh poljih vede.

Stoletnica berolinske univerze. Pretekli teden je praznovala berolinska univerza stoletnico svojega obstoja. Slavnost, ki se je vršila v znamenju berolinske moččnosti sedanjih časov, je bila združena z važnimi spomini na one čase, ko se je univerza ustanavljala. Pred 100 leti, ob času, ko je Nemčija ležala premagana pod Napoleonovimi nogami, se je osnovala berolinska univerza kot akademična tla one mladine, ki je v kratkem času pokazala s svojim prosvetnim delom in kot sobojevnica v osvobodilnih vojnah, da je razumela svoj poklic. Berolinska univerza je ponosna na svojo prvo generacijo, ki je vestno izpolnila svojo nalogo. Zgodovina berolinske univerze v prvem stoletju je zveza z najslavnejšimi imeni na polju vede. Diltmeyer, Pfeleiderer, Paulsen, Warnack i. dr. so bili in so še važne avtoritete v današnjem kulturnem boju. Dandanes je berolinska univerza ena največjih na svetu. Tudi nam se bliža čas, ko bomo lahko obhajali stoletnico one prilike, ko smo bili blizu univerze, skoraj bliže, nego danes.

Mali listek.

Književnost, gledališče in umetnost.

Marija Konopnicka. V teku enega leta je izgubila poljska literatura dve največji svoji pisateljici. Lani je umrla Eliza Arzeszkova, te dni pa je zatisnila oči slavna nje soboriteljica, pesnica in pisateljica Marija Konopnicka. Umrli je dne 8. t. m. v Lvovu. Deželni zbor gališki je enoglasno sklenil, da se korporativno udeleži njenega pogreba. Cela poljska zemlja žaluje za njo.

M. Konopnicka zavzema v poljski literaturi važno mesto. Kakor njena tovarišica E. Orzeszkova je tudi Konopnicka popularna pisateljica, ki se je znala približati ljudstvu kot dovršena umetnica. Bila je demokratska, zato je tudi nje umetnost demokratska — pred vsem pa narodna. Poznala je bolesti svoje domovine in je globoko čutila s svojim narodom. Rojena je bila leta 1846. v Sawalkih na rusko-poljskem. V zgodnji mladosti je začela pesniti — izdala je tri zbirke pesmij — njeni

vzori so bili poljski romantiki predvsem Mickiewicz in Slowacki, poleg tega je stala pod uplivom francoske šole (Viktor Hugo). Toda poljska romantika je bila za pisateljico prearistokratska, treba je bilo stopiti med ljudstvo. Narod je imel postati junak, ki se bori z usodo, poljski človek je bila ona uganka, ki je imela biti razrešena. V tem smislu so pisane povesti M. Konopnicke. Njeno najnovejše in najlepše delo je "Gospod Balcer v Braziliji", o katerem obširno govori profesor Grabowski v zadnjih dveh številkah "Ljubljanskega Zvona". To delo zaključuje delovanje M. Konopnicke in izraža ob enem vso njeno veliko ljubezen do domovine in naroda. "Gospod Balcer" bo ostal nekaj mejnik v poljski literaturi, kakor je bil mejnik "Gospod Tadej". Kakor, da se gledata v razdalji dveh generacij "Gospod Tadej" romantični voditelj iz vojne l. 1812. in "Gospod Balcer" vodja poljskih izgnancev v Ameriki. Tam igra glavno vlogo plemstvo, tu narod. Poljsko plemstvo je takrat reprezentiralo domovino, danes jo reprezentira narod: njegova usoda je usoda domovine. To je misel in delo M. Konopnicke.

Poleg svojega literarnega dela je uplivala Konopnicka tudi kot urednica lista "Swit", (izhaja v Varšavi) kjer je skušala uplirati na poljsko živnostno ter ga združevati k narodnemu delu.

Dela pisateljice Konopnicke so preložena skoraj v vse evropske jezike. V slovenščini nimamo žal od nje nikake zbirke.

Gotovo je, da se danes noben evropski narod ne more izkazati s pisateljico tako velikega dela, kakor poljski narod s svojo Marijo Konopnicko.

Vrchlický v Opatiji. Znani češki pesnik Jaroslav Vrchlický, katerega dela obsegajo že nad 60 debelih zvezkov, se je pretekli teden nastanil v Opatiji, kjer bo nadaljeval svoje zdravljenje. Vrchlický je zaradi kapi boleden že dve leti in se je zdravil v raznih sanatorijih, zapušča ga spomin in baje je pozabil — čitati. Na popolno ozdravljenje ni mnogo upanja. Zadnja številka praškega "Maja" ima še en sonet velikega mojstra iz zadnje dobe.

Roman Plenkiewicz. V Varšavi je umrl v dobi 77 let Roman Plenkiewicz, znan poljski pedagog. Bil je redaktor

kobski okraj v Ljubljani je pred par meseci priredilo v prid društveni knjižnici veselico, ki se je kolikor toliko obnesla. Dasi ima društvo precej denarja na razpolago, vendar s knjižnico še sedaj ni nič, dasi bi bila krvavo potrebna za omenjeni kraj. Ali društveni odbor spi, ali misli s knjižnico odlašati še eno leto, dasi bi jo bil že zdavnaj lahko ustanovil? — Udeležniki društvene veselice v prid knjižnici.

Pozor! Oni vojak-desetnik 17. pešpolka, ki je v nedeljo ponoči v gostilni pri Pavšku v Udmatu vzel nekemu gospodu denarnico z denarjem in vrh tega še povedal napačno ime, se pozivlja, da odpošlje denarnico tekom treh dni na uredništvo „Jutra“, ker je sedaj njegovo pravo ime znano in bi imel v nasprotnem slučaju pri pristojnih vojaških oblastih velike sitnosti.

Ura sumnjive proveniencije. Nek italijanski zidar Luciji je dal Šuštar, Cesta na Rudofovo železnico št. 16. srebrno žensko uro z zlatim okvirom, z naročilom, da jo naj nese v popravilo k Čudnu. Ona je uro odnesla v popravilo, ali ker se ji zdi fantič zelo sumnjiv, prosi, ako je komu zmanjkala taka ura, da bi se dotični zgledal pri njej, da mu jo izroči, kajti zidar namerava v kratkem zapustiti Ljubljano.

Čarobno gledališče Kautsky v „Unionski“ kleti. Opozarjamo na nocojšnjo predstavo. Na sporedu sta tudi točki: „Električna restavracija“ in „Črna gora“. Predstave so jako zanimive in vredne, da si jih slavno občinstvo ogleda, ker je vstopnina jako nizka.

Kinematograf v areni „Narodnega doma“. Danes pričnejo predstave svetovnega „Cine-Hall-Mondial“ v areni Narodnega doma. Najumetnejše in najinteresnejše stvari so vedno na sporedu. Opozarjamo na inserat in priporočamo slavnemu občinstvu to slovansko podjetje.

Najnovejša telefonska in brzajavna poročila.

Po revoluciji na Portugalskem.

Pariz, 10. oktobra. Nova vlada postopa najstrožje proti vsem cerkvenim kongregacijam, ki so podpirale monarhiste. Justični minister dr. Costa se je izrazil, da izgon kongregacij ni čisto nič protipostaven, ker so bili že v 18. stoletju vsi redovi na Portugalskem izgnani, ki pa so se pozneje vsled klerikalnih vlad zopet naselili na Portugalsko in okužili vso deželo. Da so edino klerikalci krivi, da je nastala revolucija, sprčujejo najbolj besede vojvode Oporto, ki je rekel: „Edino kraljica vdova in kralj sta kriva, da je portugalska kraljevska dinastija napravila tako sramoten konec, ker sta bila vneta pristaša klerikalcev. Vesti različnih klerikalnih časopisov, kako surovo baje postopa nova vlada z menihi, so popolnoma izmišljene. Nasprotno, menihi posebno jezuiti se branijo, kolikor se morejo. V dveh samostanih so se jezuiti zabarikadirali, streljali na policijske uradnike in metali bombe na ljudstvo. Iz samostana Mercedes so vrgli jezuiti na vojake najmanj 50 bomb. Tudi nune se branijo z orožjem. Dosedaj je vlada izgnala čez mejo najmanj 6000 menihov in nun. Med izgnanci sta tudi kardinal Metto in lizbonski škof.

Portugalski menihi na potu v Španijo.

Madrid, 10. oktobra. Večina portugalskih menihov in nun se je napotilo v Španijo. Toda v Španiji so naleteli na slabo. Ko je ministrski predsednik Canalejas zvedel, da se hočejo portugalski menihi in nune naseliti na Španskem, je takoj sklical ministrski svet, kateri je sklenil, da morajo vsi portugalski menihi takoj iz Španije; obmejni prefekti pa so dobili ukaz, da ne smejo pustiti nobenega meniha in nobene nune čez špansko mejo. Vsled tega je čisto enostavno, da bodo izgnani božji namestniki osrečeni s svojim prihodom blaženo Avstrijo in klerikalno Italijo.

Sramoten beg kralja Manuela.

Pariz, 10. oktobra. Kralj Manuel je izvršil skrajno sramoten beg. Takoj, ko se je pričel bombardma, ni mislil na drugo, kakor kako bi kar najhitreje pobegnil. Na parnik „Amelia“ je prišel komaj napol obločen, tako, da mu je moral posoditi obleko neki častnik. Seveda — na denar ni pozabil, ampak je zvel vsega s seboj. Kralj Manuel je dolžan drž. zakladu nad 400.000.000 frankov, tekom dveh let si je samo za svoje športe izposodil 10.000.000 frankov. Ker je videl že naprej, da se mora v kratkem izvršiti preobrat, si je pustil izplačati svojo plačo že za celo leto naprej in še za prihodnje leto.

London, 10. oktobra. Kralj Manuel in kraljica mati sta nameravala ostati stalno v Gibraltaru, da opazujeta od tamkaj, kako se bodo razmere na Portugalskem vršile. Toda angleški guverner se je odločno izrekel proti stalnemu bivanju kralja in kraljice matere. Zato odide Manuel s svojo materjo na posestvo sestre kraljice vdove v Seviljo na Španskem.

Gibraltar, 10. oktobra. Semkaj je prispela neka italijanska križarka, da od-

pelje vojvodo Oporto in kraljico Marijo Pio v Italijo. Kralj Manuel in kraljica mati Amelija pa sta še ostala v Gibraltaru in zelo pridno obiskujeta tamkajšnje cerkve.

Evropske države bodo priznale novo republiko.

Madrid, 10. oktobra. Vse evropske države bodo takoj, ko nastanejo na Portugalskem redne razmere, priznale novo republiko.

Konferenca dr. Kramarja z Glomblinskim.

Praga, 10. oktobra. Na potu iz Krima na Ruskem, se je dr. Kramar ustavil v Lvovu, kjer je konferiral s poljskim državnim poslancem Glomblinskim glede predsedstva pri delegacijskem zasedanju.

Predposvetovanja krščanskih socijalcev.

Dunaj, 10. oktobra. Nemški krščanski socijalci bodo imeli jutri svoja predposvetovanja glede delegacijskega zasedanja.

Kompromis med Nemci in Slovani v delegacijah.

Dunaj, 10. oktobra. Nemci zahtevajo, da mora biti debata o etaju zunanjega ministrstva v delegacijah čisto kratka. Splošno se trdi, da bo prišlo med Nemci in Slovani do kompromisa. Slovani dobe predsedniško mesto, Nemci pa zato načelništvu obrambnega odseka. Vrh tega mora biti debata o etaju zunanjega ministrstva čisto kratka. O proračunu naj se dalje obravnava samo v eni seji. Na te vladne predloge so pristali tudi že Ogr.

Banfiyjev shod v Debreclnu.

Budimpešta, 10. oktobra. Včeraj je imel poslanec Banfiy v Debreclnu shod, na katerem je v sijajnem govoru zagovarjal splošno in enako volilno pravico.

Kiderlen-Wächter v avdijenci pri cesarju.

Dunaj, 10. oktobra. Danes je sprejel cesar nemškega državnega tajnika pl. Kiderlena-Wächterja v posebni avdijenci. Nato je imel Kiderlen-Wächter še konferenco z grofom Aehrenthalom. Ob osmih zvečer se je nato odpeljal nazaj v Berlin.

Komisija za proučevanje uvoza argentinskega mesa na Angleškem.

Dunaj, 10. oktobra. Danes se je vrnila iz Angleškega avstrijska komisija, ki je proučevala uvoz argentinskega mesa na Angleško. Rezultati proučevanja so bili zelo ugodni. Na Angleškem stane kg argentinskega mesa 70 vin. do 1 K 20 vin. in je zelo dobro.

Proti uvozu avstrijskega sadja v Bolgarijo.

Sofija, 10. oktobra. Bolgarska vlada je radi kolere na Avstrijskem najstrožje prepovedala uvoz avstrijskega sadja v Bolgarijo.

Kolera v Novem Sadu.

Novi Sad, 10. oktobra. Danes sta tukaj za kolero oboleli dve osebi.

Illnerjev polet.

Dunaj, 10. oktobra. Današnji polet avijatika Illnerja, proga Dunaj-Horn, za darilo dunajske občine se je popolnoma posrečil. Illner je imenovano progo, to je 80 km, preletel v poldrugi uri, nazaj pa je rabil samo eno uro in štiri minute. Na Dunaj se je vrnil ob pol šestih. Občinstvo mu je priredilo viharne ovacije.

Caruso ponesrečil.

Monakovo, 10. oktobra. Slavni tenorist Caruso, ki gostuje sedaj na monakovski dvorni operi, se je pri današnji predstavi „Carmen“ zvil nogo.

Obletnica Ferrerjeve smrti.

Barcelona, 10. oktobra. Na tisoče ljudi neprestano obiskuje Ferrerjev grob. Grob je popolnoma pokrit z vencji. Svobodomiselnici iz celega sveta prihajajo semkaj in polagajo vence na grob svobodomiselnega mučenika.

Proti klerikalcem na Španskem.

Madrid, 10. oktobra. Španski ministrski predsednik Canalejas je imel včeraj v zbornici velik protiklerikalni govor. Izjavil je slovesno, da je klerikalizem na Španskem popolnoma ubil prostost in svobodo vesti. Dalje je sporočil zbornici, da kralj Alfonz uvideva, da je treba z vsemi močmi zatreti in uničiti klerikalizem. Zbornica je skoro enoglasno izrekla ministrskemu predsedniku Canalejasu popolno zaupanje.

Stališče Hakki paše.

Carigrad, 10. oktobra. Stališče turškega velikega vezirja Hakki paše, o čegar odstopu se je že splošno govorilo, se je zopet zboljšalo, ker so šance glede najetja turškega posojila na Francoskem zopet bolj ugodne. Turška je naročila francoski bančni grupi, naj imenuje za najvišji turški računski dvor svojega predsednika, ki bo imel natančen pogled v finančni položaj Turške. Nemčija z vsemi močmi deluje na to, da bi se ponesrečilo najetje posojila v Franciji. Nemški poslanik v Carigradu, Marshall je predložil zunanjemu ministrstvu načrt o najetu posojila pri draždanskim bankah. Toda Turčija je načrt odklonila.

Razpad Justhove stranke.

Budimpešta, 10. oktobra. Justhova stranka stoji pred razpadom. Najbrže bo skoro polovica članov pod vodstvom poslanca Holla izstopila v najkrajšem času iz stranke.

Posvetovanje ogrskih delegatov.

Budimpešta, 10. oktobra. Jutri se vrše posvetovanja ogrskih delegatov glede delegacijskega zasedanja. Ker je grof Tisza obolel, bo za ogrskega predsednika izvoljen bivši minister Ludovik Lang. Najvažnejši referat, namreč o vojaških zadevah, bo imel poslanec Hegedüs.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Millan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Modni luster ali raglan za gospode K 25.— brez konkurence samo v angleškem skladišču oblek O. Bernatovič. 290/10—8

Lokal primeren za trgovino ali pisarno se takoj odda. Jurčičev trg 3. 318/2—2

Lepa mesečna soba s posebnim vhomom se takoj odda. Jenkova ulica 20. 320/3—1

Šestošolec-reenlee išče boljše instrukcije. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 322/1—1

Išče se hišalec in več raznašalk. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 321/1—1

Podružnica slov. trgovskega društva „Merkur“ v Kranju nanažnja tužno vest, da je njen prvi predsednik, gospod

Fran Omersa

veleposestnik, veletrgovec, lastnik zlatega zaslužnega križca s krono itd. itd.

danes zvečer ob pol 11. uri preminul.

Pogreb bo v torek, dne 11. t. m., ob 5. uri popoldne.

V Kranju, 9. oktobra 1910.

Lepo

meblovana soba

se odda v Prešernovi ulici št. 5, I. nadstropje, desno.

Spretna šivilja

za perilo se priporoča slav. občinstvu za obilen poset v Bethovenovi ulici 7, na vrtu.

Sobna oprava

salonska garnitura, velika podoba Matere Božje, se ceno proda še ta teden na Dunajski cesti št. 19, III. nadstr. Povpraša in ogleda se lahko od danes naprej vsak dan od 3. do 5. ure pop.

Lepo stanovanje

obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje in drugih pritoklin, se odda s 1. novembrom v Sodni ulici 4. Več pove hišnica.

Naprodaj imam veliko množino izvrstnega pristnega starega belega in rudečega

dolenjskega vina.

Pojasnila daje Henrik Stancer, trgovec v Krškem. — Ravnotam se sprejme

učenec iz boljše hiše.

Sprejemem takoj

gostilno in trgovino s špecerijskim blagom

v Ljubljani ali v bližini.

Ponudbe pod „Bodočnost 124“, poštno ležeče, Ljubljana.

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Najboljša ura
sedanjosti:
zlata, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Tovarniška varstvena znamka: „IKO“

?	I	?
I	K	O
?	O	?

Stopil sem v trgovsko zvezo z največjo tvrdko na svetu Harrods iz Londona, ter sem v stanu prodajati najfineje zgotovljene obleke za dame in gospode, kakor tudi po meri za isto ceno.

O. BERNATOVIČ

Angleško skadišče oblek
Ljubljana, Mestni trg 5.

Hotel in restavracija

„Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. ::

Restavracija je moderno urejena.

Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant
lastnik.

+ Vincenc Richterja

pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po vporabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Cena lončku z navodilom 3 K.

„Schampos“, prašek za umivanje glave.

Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specialista za gojenje las

Dunaj IX. Sobieskygasses. Zaloge ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Variete-Kinematograf

Cine-Hall-Mondial

v areni „Narodnega doma“

Danes v torek dne 12. oktobra pričnejo

velike predstave

v areni „Narodnega doma“

Podnevne predstave ob 4., 5., 6. in 7. uri:

SPORED:

Vesljač. Razglašeni glasovir. Begunec.

Po naravi. Komično. Drama.

Razstava Saragozza. Odklonjen poljub.

Po naravi. Povsod smola. Komično.

Večerne predstave od 8.—10. ure zvečer:

gledališki prizori

Predstave ob nedeljah in praznikih ob 10.

in 11. dop. in od 3. pop. do 10. zvečer.

Vsak drugi dan nov spored.

Vstopnina: K podnevnim predstavam: I. razred 40 v, II. razred 20 v; otroci in vojaki: I. razred 30 v, II. razred 10 v. — K večernim predstavam: I. razred 50 v, II. razred 30 v; otroci in vojaki: I. razred 30 v, II. razred 20 v.

Ob četrtkih in sobotah pop. ob 3., 4., 5. in 6.

dijaške predstave

Vstopnina: I. razred 20 v, II. razred 10 v.

Na obilen obisk vabi

ravnateljstvo.

Diplomirani krojač
Anton Presker
 v Ljubljani, Sv. Petra c. 14
 priporoča svojo krojačnico in veliko
 zalogo oblek. 13/52 10

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišežen izvedenec in učitelj
 „Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg št. 13,
 (poprej Gracische št. 12.)
 Prva, najstarejša, največja in edina do-
 mača trdnica vseh glasbenih instrumentov,
 strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Naj-
 raznovrstnejša izbira in najcen. izposojeval-
 nica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.
 Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodni zamea — 10letno
 jamstvo. — Gen. izaino zastopstvo dvorne in komorne trdnice Czapka,
 Rösler, Stelzhammer, Hörl & Helzner, Manborg, Horugel i. dr.

opravila in ugla-
 ševanja vseh glas-
 bil sprejema najce-
 nejše. Vsak in-
 strument moje za-
 loge je najskrb-
 nejše preizkušen.

Cvetlični salon
ANTON BAJEC

Ljubljana
 Pod trančo št. 2
 poleg čevljarskega mostu
 izdeluje šopke, vence in
 trakove. Velika zaloga na-
 grobnih vencev. Zunanja
 naročila se izvrše točno.
 Cene zmerne.

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in
 otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis
 in pristnih
 goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh
 cenah.

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
 sedajnosti.

Zaloga Puch - koles.

Sprejema kolesa v popravilo, emajliranje
 in poniklanje ter izposojevanje koles.
 - Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
 Dunajska cesta št. 9.

--- Ceniki na željo brezplačno. ---

**Zboljšana Kneipova metoda in ven-
 tilirane spalne čepice**

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti ner-
 voznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju,
 vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-
 velosti las. Čepica pomiri živce in prozori
 dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6.—
 1 " " trojno " . . . " 8.—

Balzam pospešujoči rast las in brade
 z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.—
 1 " " " . . . " 4.—
 1 " " " . . . " 6.—

Naročila iz province po pošti le
 proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu
 čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
 Barichgasse 17.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
 priporoča po znano nizkih cenah

jesenske in zimske obleke

najmodernejše površnike, zimske suknje
 in pelerine za gospode in dečke. Vedno
 najnovejša konfekcija za dame in deklice.
Strogo solidna postrežba.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26—2 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezeje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode . . . od K 8.— naprej
" 2.000 " "	" dečke . . . " " 6.— "
" 2.000 " "	" otroke . . . " " 4.— "
" 1.000 " "	posameznih hlač " gospode . . . " 4.— "
" 5.000 " "	pelerin iz velblodje dlake . . . " " 6.— "
" 1.500 " "	površnikov, raglanov in zimskih sukenj
" 500 " "	posameznih modnih telovnikov . . . " 3.— "
" 18.000 " "	konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

**Dva urarska
 pomočnika**

z dobro plačo se takoj sprejmeta pri trdnici

Rudolf Bizjak

urar in draguljar

Volosko-Opatija.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 5,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %.

Spedicijsko podjetje JOS. ŠKERLJ, Ljubljana Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po naj-
 nižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo
 razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam
 v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawi**, Dunaj I. Schulhof 6.

Tovarna vozov

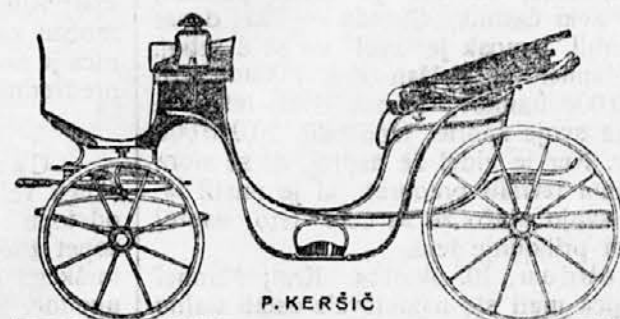
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
 popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
 Že rabljeni vozovi se jem-
 ljejo v račun.